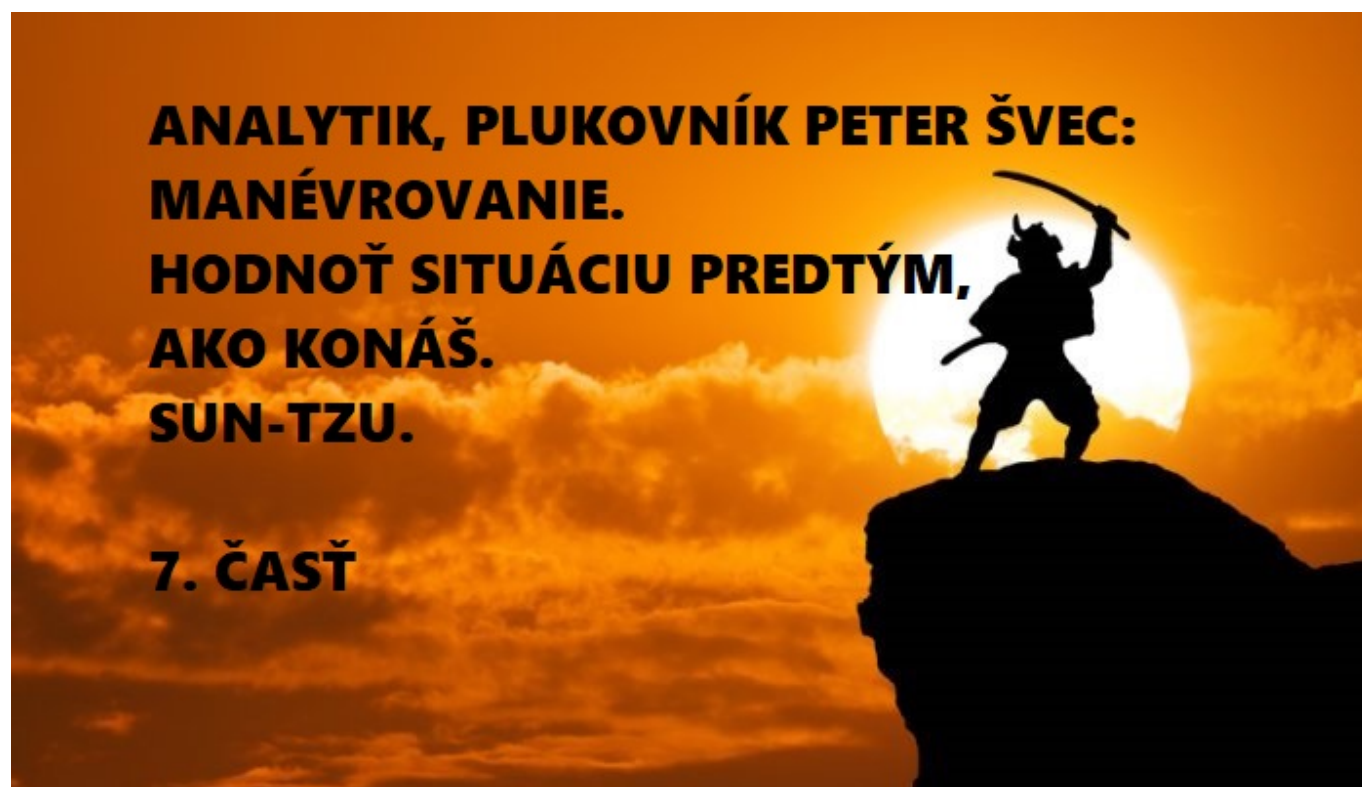

ANALYTIK, PLUKOVNÍK PETER ŠVEC: MANÉVROVANIE. HODNOŤ SITUÁCIU PREDTÝM, AKO KONÁŠ. SUN-TZU. 7. ČASŤ

- CZ24 News | 16. února 2021

Pokračujem 7. časťou z trinástich zo seriálu múdrostí staročínskeho Majstra Sun. Tento originálny autorský preklad z roku 1996 poskytujem pre Inštitút sociálno-ekonomických otázok, pre Armádny magazín v Hlavných správach a pre všetky médiá, presadzujúce slobodu slova, ktoré si ho osvoja. Je určený pre všetkých múdrych vlasti oddaných Slovákov bez ohľadu na národnosť, ktorí chcú pochopiť, čo znamená stratégia, teda aj pojem zdravý sedliacky rozum.

Práve predchádzajúca šiesta kapitola zhrnula všetky rozhodujúce zásady manévrového prístupu k vedeniu vojnových operácií. Tisíccky vojen ukázali, že ak veliteľ prenechá iniciatívu nepriateľovi, čiže ak nepriateľ určuje podmienky boja, tak takýto veliteľ sa dostáva do ťažkostí. Ak veliteľ dovolí unaviť svoje vojská reagovaním na klamné signály nepriateľa, alebo postupovaním cez ohniská nepriateľského odporu, tak je to polovičná prehra takého veliteľa.

„Vyhni sa silným stránkam, útoč na slabiny“ – to je zásada manévrového prístupu k vedeniu vojny, používaná nielen majstrami vojenského umenia, ale aj majstrami politickej stratégie (majstra-stratég v politike nedefinuje volebný zisk, ale dlhodobá úspešnosť jeho politiky a spokojnosť občanov bez ohľadu na úroveň, ktorú spravuje). Naproti tomu nátlaková metóda hovorí o údere na silné zoskupenia nepriateľa, o potrebe zničiť ohniská odporu, o prednostnom využívaní čelných zrážok vojsk, atď. Všetko sú to mimoriadne nákladné metódy, ktoré si najmä malá sila bez veľkých rezerv, pôsobiaca proti presile, nemôže dovoliť. Samozrejme, ani Sun-Tzu, ani exponenti manévrového prístupu, sa nevyhýbajú útokom a úderom proti zoskupeniam nepriateľa, ibaže tieto vedú po starostlivej analýze na také slabiny nepriateľa, ktoré sú rozhodujúce pre dosiahnutie

rýchleho víťazstva.

Celou šiestou kapitolou sa vinie manévrový prístup, ktorý si vyžaduje okrem iného kvalitný a vynikajúco organizovaný prieskum a nielen to. Manévrový prístup vyžaduje, aby smer postupu vojsk v zásade určoval prieskum tak, aby sa vojská vyhýbali ťažkostiam a aby sa neunavovali v zdĺhavých bojoch bez primeraného efektu. Naproti tomu, nátlakový prístup velí vojskám postup, ktorý sa zakladá na dobytí vopred naplánovaných pozícií.

Sun-Tzu v predchádzajúcej kapitole poskytuje geniálnu ilustráciu vojensko-strategickej zásady zachovania iniciatívy, ale zároveň podstaty operačného umenia vetou: „Ak si želim vyhnúť sa bitke, môžem sa brániť jednoducho nakreslením čiary na zemi, nepriateľ nebude schopný na mňa zaútočiť, pretože ho odvrátim od toho, aby útočil tam, kam on chce.“ Svoju genialitu rozvíja v ďalších pasážach o potrebe rozdrobiť úsile nepriateľa a naopak, sústrediť vlastnú silu na úder proti takto vzniknutej slabine. Aj klasici modernej vojenskej stratégie – Brit Liddell Hart svojimi dielami o nepriamej stratégii, alebo Francúz Beaufré vo svojej teórii o salámovej metóde – až v 20. storočí vlastne iba potvrdili a rozvinuli strategické zásady objavené čínskym klasikom. Ani Prus Fridrich II. Veľký pri koncipovaní svojho známeho výroku: „Ten, kto bráni všade, nebráni nikde“ iste netušil, že ho vtedy pred 2,3 tisíc rokmi predbehol čínsky generál.

Nosnou ideou celého diela a 6. kapitoly zvlášť, je potreba analýzy plánov nepriateľa, jeho silných stránok a slabín. Vyžaduje si to použitie niektorých provokačných taktík, medzi nimi toho, čo je nám známe ako prieskum bojom, klamný úder atď. „Nikdy neopakuj taktiku“, pripomína Majster Sun. Aj moderné pozorovania a poučenia z histórie ukazujú, že základnou vlastnosťou špičkového stratéga je nevyspytateľnosť. A nielen to. Pretože vojak nemá možnosť experimentálne odskúšať svoje schopnosti v reálnom boji, je odkázaný na štúdium veľkej knihy histórie. Sun-Tzu vo svojom diele neraz priamo aj nepriamo pripomína dôležitosť štúdie histórie pre dôstojníka-veliteľa. Stačí vari dodať, že také štúdium si musí zachovať realistický nadhľad a Sun-Tzu naozaj nikde neskĺzol do ideologických predsudkov ani emócií, dokonca ich miestami jednoznačne odsudzuje.

V závere šiestej kapitoly Sun-Tzu znovu potvrdzuje manévrový prístup, ktorého zásadou je odvodzovanie bojových plánov od zámerov nepriateľa, oproti nátlakovému spôsobu.

SUN-TZU

VOJENSKÉ UMENIE

Siedma kapitola

MANÉVROVANIE

Počas vojny generál zvyčajne prijíma rozkazy od panovníka. V priebehu procesu, ktorý sa začína zhromažďovaním vojsk a pokračuje zmobilizovaním ľudí, až po stmelenie armády do jednotného celku a utáborenie, nič nie je ťažšie, ako umenie manévrovania do výhodného postavenia. Lenže najťažšie je urobiť z klukatej cesty najpriamejšiu cestu a zvrátiť nevýhodu na výhodu. Pochoduj teda nepriamou cestou a odpútaj nepriateľa tak, že ho zlákaš na návnadu. Ak to urobíš, môžeš sa vydať na cestu až po ňom a prídeš na bojisko pred ním. Kto je schopný takto konať, ten prejavuje vedomosti z umenia odlákavania.

V manévrovaní do výhodného postavenia je teda obsiahnutá tak výhoda, ako aj nebezpečenstvo. Ten, kto uvedie do pohybu celú armádu a bráni sa využiť výhodné postavenie, ten ho nezíska.

Ten, kto nepozná zámery svojich susedov, nemal by s nimi vstupovať do spojenectva. Pochod s armádou nemôžu vykonávať tí, ktorí nepoznajú podmienky v horách a lesoch, nebezpečné priesmyky

bahniská a močariny. Tí, ktorí nepoužívajú miestnych sprievodcov, nie sú schopní využiť výhody terénu.

Podstatou vojenského umenia je klamanie. Presúvaj sa vtedy, keď je to výhodné, rozptylom a sústredením síl vytváraj zmeny v situácii. Keď si na výprave, buď rýchly ako vietor, počas voľného presunu buď vznešený ako les, v nájazdoch a pri rabovaní buď nelútostný ako oheň, počas oddychu buď pevný ako hory. Keď sa ukrývaš, buď neodhaliteľný ako veci za oblakmi, keď si v pohybe, spúšťaj sa ako hrom. Keď si podmaňuješ územie, bráň strategické body. Hodnoť situáciu predtým, kým konáš. Víťazí ten, kto ovláda umenie odlákavania. Také je umenie manévrovania.

Armáda, pravda, môže byť zbavená svojho ducha a jej veliteľ môže byť pripravený o dôveru. Na začiatku ťaženia sú duše vojakov bojovné, po určitom čase ochabujú a v poslednej etape sa ich myšlienky obracajú domov. Ostrieľaní vojaci sa preto vyhnú nepriateľovi vtedy, keď je jeho duch bojovný a útočia naňho vtedy, keď je nečinný a keď je vojakom clivo za domovom. To je ovládanie morálneho faktora. Dobre zoradený očakávajú rozháraného nepriateľa, v pokoji očakávajú hlučného nepriateľa. To je ovládanie mentálneho faktora. V blízkosti bojového poľa očakávajú nepriateľa prichádzajúceho z diaľky, oddýchnutý očakávajú vyčerpaného nepriateľa, s dobre nakrmeným vojskom očakávajú vyhladovaných vojakov. To je ovládanie fyzického faktora. Nenasadzuj vojsko proti nepriateľovi, ktorý postupuje v disciplinovanej zostave. To je ovládanie faktora meniacich sa podmienok.

Umenie použitia vojsk je potom také, že keď nepriateľ ovláda vyšší terén, nepostav sa mu v smere do kopca a keď jeho tylo oddychuje na kopci, nevykonávaj frontálny útok. Ak predstiera únik, neprenasleduj ho. Neútoč na vojská, ktorých duch je bojovný. Nezhltň návnadu. Neprieč sa nepriateľovi, ktorý sa vracia domov. Obklúčenému nepriateľovi ponechaj cestu na únik a zúfalého nepriateľa netlač príliš tvrdo. Také je umenie použitia vojsk.

Azda netreba zdôrazňovať strategickú neschopnosť neuveriteľne veľkej časti súčasných vládcov po celom svete, aj doma. Pokračovanie v ďalšej časti.

Písané pre „Knižnica obrancov slovenskej vlasti“ (www.oziseo.sk)

Autor: Peter Švec